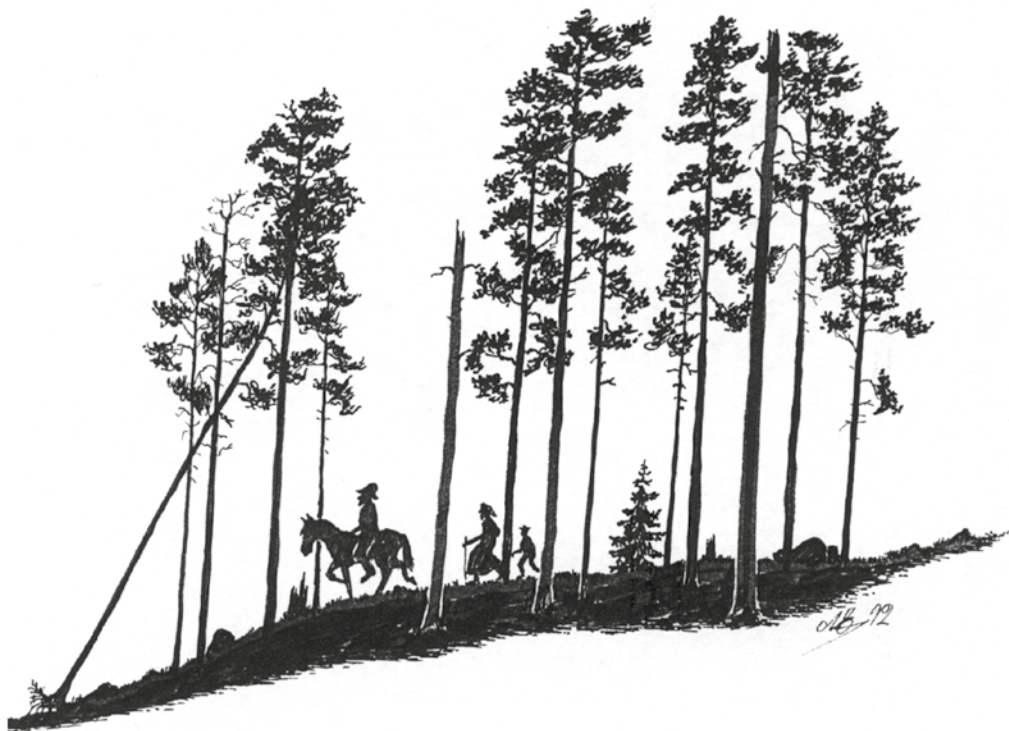

Säfsenveckan 2019

7-13 juli

22:a året

Söndag 7 juli

Säfsbydagen

Säfsbyn, som tidigare kallades Säfsen, är en av de första finnbosättningarna grundad av invandrande, svedjebrukande skogsfinnar i början av 1600-talet. En av de första bosättarna lär ha varit av släkten Turpoinen. År 1700 fanns fem hemman i byn.

Det var lång väg till församlingskyrkan i Nås för att sköta de kyrkliga förättningarna. Genom järnbrukens etablering i bygden växte också behovet av en egen kyrka. Den skulle ligga på bekvämt avstånd mellan järnbruken. Järnbrukens grundare bekostade stora delar av ett kyrkobygge. 1723 invigdes det första åttkantiga kapellet i Säfsbyn.

Den nuvarande kyrkan stod färdig 1762 och fick namnet Gustavi kyrka. Kyrkan är ovanligt väl bevarad och man kan se tydliga spår från tre olika sekler. Efter järnbruks-epoken kom skogsnäringen som var en stor arbetsgivare in på 1970-talet. Flera av husen i byn byggdes som skogsarbetarbostäder under 1940 och 1950-talet. Idag är det fjorton bofasta hushåll och ett tiotal fritidshus i själva kyrkbyn. Säfsbyn präglas idag av turismen med stugbyarna och Säfsen Resorts etablering i bygden.

Bakarstugan och Sockenstugan ligger nära Säfsnäs kyrka. De ägs av Gränge-Säfsnäs församling och båda är tillgängliga att hyra och använda.

Bakarstugeföreningen bildades 2001 för att ta tillvara huset och för bakning i vedeldad ugn.

Sockenstugan byggdes 1802 och användes bl. a. som klockarbostad, där hölls även sockenstämma. 1977 genomfördes en stor renovering och Sockenstugan blev Församlingshem.

Program

Kl 13-16 Bakarstugan. Hårt och mjukt bröd finns till försäljning. Nybakat bröd kan avnjutas med en kopp kaffe/the eller saft. Utställning och försäljning av hantverk och konst med bl.a. B-M Wetterberg.

Kl 13 och 14 Säfsnäs kyrka. Guidad visning.

Kl 14 Sockenstugan. Kyrkliga syföreningens nostalgicafé med "Kakor man minns". Intäkterna går till sockenstugans bevarande. Utställning om kyrkliga syföreningen.

Kl 18 Invigings- och musikgudstjänst i Säfsnäs kyrka. Lokala förmågor medverkar. Utdelning av Säfspriset.

Arrangörer: Gränge- Säfsnäs församling, Kyrkliga syföreningen, Säfsnäs Bakarstugeförening
Medarrangör: ABF Dala Finnmark
www.bakarstuganisafsens.se

Våfflor

serveras i

Bakarstugan, Säfsbyn

Fredagar v. 28-32

kl. 12-16

Lions sommarauktion

Hembygdsgården Fredriksberg

Lördag 6 juli

Kl 12.00 Visning.

Servering av korv och kaffe.

Kl 13.00 Auktion

BAKKURS

Vill du vara med och baka bröd
i vedeldad stenhällsugn ?

Plats : Bakarstugan i Säfsbyn

Anmälan till ABF Finnmark 0240-180 60
eller

Säfsnäs Bakarstugeförening 073-044 46 47

Utställning
**UPPTÄCK
FINNMARKEN**

Utställning i Pörtet mitt i Fredriksberg med tips på besöksmål i Finnmarken. Öppet varje dag i Säfsenveckan och tors-sön kl. 10–18 under juni, juli o augusti

**Bruks-
vandringar**

I Fredriksberg, Gravendal, Strömsdal, Ulriksberg och Tyfors finns fasta, markerade vandringar på 1-2 km, med information om bruken.

I Fredriksberg startar en vandring vid biblioteket (Annefors Bruk) och en vid Hembygdsgårdens parkering (Fredriksbergs Bruk). På övriga platser startar vandringarna vid bystugorna.

Finngården Skifsens

Rökbastu med fika 8/6, 8/7, 10/8

Vandra Skifsenslunken 7/9

Slätterdag 29/6

Onsdagskaffe i juli

kl. 15–18

Välkomna!

Skifsens Vänner

www.skifsens.se

Måndag 8 juli
Skifsensdagen

För ca 400 år sedan kom de första bosättarna till Säfsen, skogsfinnar från det som idag är östra Finland. En av de första platserna de fastnade för var vid sjön Skifsens östra strand, där de valde den så typiska ”maanen” eller åsen att slå sig ner vid. De jagade fiskade och odlade svedjeråg. Skogsfinnarna förde med sig sin kultur men också tron på det övernaturliga och ansågs ha magiska krafter.

Här har funnits fast boende fram till 1940-talet då byggnaderna revs. Skog planterades senare på de odlade markerna.

Den ideella föreningen Skifsens Vänner startade 2005 och har sedan dess arbetat med att bygga upp en finngård på platsen. Nu finns flera typiska skogsfinnska byggnader på plats, som rökbastu, ria och rökstuga. Rökbastun värms upp på Skifsensdagen, men också lördagarna 8/6 och 10/8.

Lördagen den 29/6 är det slätterdag på finngården. Onsdagar i juli kl. 15–18 serveras kaffe med tilltugg. Kombinera gärna med att besöka Gravendal.

Lördagen den 7/9 arrangeras vandringen ”Skifsenslunken” för fjärde året. 22 km långs Skifsensleden med lunch i Skifsens - anmälan.

Läs mer på www.skifsens.se

Välkommen till Finngården Skifsens!

Program:

Kl 11 Skifsensdagen öppnar och vi guidar på Finngården

Kl 11-16 Kaffeservering. Tipspromenad. Hantverk. För barn: Tunnbrödsbakning och bygge av vildbihotell.

Kl 12-14 Motti & fläsk serveras.

Kl 13 ”Småkryp i Finnmarken”, Bengt Ehnström - naturvårdare och hedersdoktor
Kl. 14 ”Svedjande, skogsbrand och hotade lavar”, Jan-Olof Hermansson – lavexpert

Kl. 14 Rökbastubad, guide finns på plats.

Kl. 15 Guidad visning på Finngården

Arrangör: Skifsens Vänner

Medarrangörer: ABF och Ekomuseum Bergslagen.
www.skifsens.se

Tisdag 9 juli

Ulriksbergsdagen

Alla är hjärtligt välkomna till Ulriksberg, en liten by i Säfsnäs östra del.

I Ulriksberg fanns under "järnepoken" en hytta anlagd 1736 av Sebastian Grave, hyttan var igång till 1876. Då började "träepoken" och det byggdes ett sågverk som drevs till 1935. Därefter blev skogsarbete bybornas huvudsyssla.

Ett vattensystem med tre dammar går genom hela byn och den nedre dammen har fram till 1940-talet drivit en kvarn. Kvarnbyggnaden har använts som snickeri på senare tid. Kvarnen är renoverad och återinvigdes under Säfsenveckan 2007.

Bydegården som ligger på en slaggstensudde vid Hyttsjön är byns samlingsplats. Därifrån utgår byvandringen på 2 km. Den leder genom byn, förbi kvarnen och lämningar från bruksepoken.

Program

Bydegården:

Kl 11-15 Utställning av lokal konst, loppis, diverse försäljning, tipspromenad och servering.

Kl 12 Underhållning av Görans.

Kl 11, 13, 14.30 Bildspel med foton från trakten.

Kvarnen:

Kl 14 Visning, guide Tor Wilhelmsson.

Arrangör: *Ulriksbergs Bydegårdsförening*

Medarrangör: *ABF Dala Finnmark*

*Betala helst med
kontanter
under Säfsenveckan*

KJELL'S SKROT & DIVERSE ULRIKSBERG
070-5823012
ENTREPRENADARBETEN
SKROTNINGARBETEN - GÅRDSSTÄDNING
GÖR MYCKET, RING OCH FRÅGA!

Hedparksfestivalen

Fredag 26/7 första start 12

★ *Lördag 27/7 första start 09* ★

★ *Folktracefestival i Tyfors*

cirka 1 mil väster om Fredriksberg.

Lördag den 27/7 kl 21- 01 dans till

★ *Stefan Moren och The Sweet Ladies* ★

i Hedparken i Tyfors ★

Säfsen- veckan

i samarbete med

Dala Finnmark

TYFORS- GÅRDEN

Restaurang och rum

tyforsgarden@hotmail.com
070-255 38 78

Att själv väva sin duk eller matta är en möjlighet – kan ni fatta?! Som medlem du väver till självkostnadspris och hjälper till med vävarna, på något vis. För sjuttiofem kronor bara, må ni tro, finns chans att skapa i lugn och ro.

Säfsnäs Vävstugeförening

Mona 073-800 57 56
Meta 073-801 04 73

Restaurang Bar Pizzeria

JÄGAREN

0591-205 50

ÖPPET:

Månd-Torsd	11-22
Fredag	11-22
Lördag	11-22
Sön- och helgdag	12-22

Parlingdagen

Säfsnäs Hembygdsgård 1 augusti kl 14.00

Mylla o Peter Resare

Parlingpristagare Elsie Johansson

Högtidstal Göran Greider

Hällefors Ekobriketter AB

fd Sägverket 712 33 Hällefors

Tel: Camilla 070-343 40 66, Kenneth 070-207 02 95
www.ekobriketter.se

Nu finns vår pellets hos:
JN Teknik o Motorsport, Fredriksberg

Briljant pellets 2150 kr/pall

Våra öppettider:

Måndagar och torsdagar 16.00-18.00
Tisdagar och fredagar 10.00-12.00

JN Teknik & Motorsport

Takplåt Däckservice Plåtarbeten

Fredriksberg
Tel 070-236 90 88

PROFIL- OCH PRESENTREKLAM
ARBETSKLÄDER m.m.

MONIMI X AB
HÄLLEFORS

070- 21 21 234

Sikforsvägen 10 • Hällefors

Onsdag 10 juli

Gravendalsdagen

Gravendal är ett objekt i Ekomuseum Bergslagen. Bruket anlades 1721 av Sebastian Grave som därmed startade den järnbruks-era som varade till 1909. Gravendals området var innan starten av bruksrörelsen befolkat av svedjefinnar sedan början av 1600-talet. Nu var det slut med svedjandet, en tid av kolning och bruksarbete vidtog, en omställning som säkert var smärtsam.

Vi visar upp resterna av brukets byggnader, där den rekonstruerade räckhammaren från 1760 demonstreras och körs med vattendrift.

I den gamla spiksmedjan benämnd 1848:an kan man provpå att smida, eller titta på en liten utställning om järn- och skog, samt se KnivmakarUlf i arbete. Här finns även en Bakarstuga där vi bakar "kavelgris" på vedeldad ugnsbotten, där man även kan smaka och köpa av brödet.

I bygdegården kan ett litet bildspel ses tillsammans med konst och hantverk och ett chokladhjul. Bygdegårdscaféet serverar kaffe, te, saft och våfflor med sylt och grädde. På tunet finns kolbullar med lingonsylt att köpa och varmkorv med bröd.

Sugna på en förflyttning? Vid infarten till Gravendal, vid välkomstskylten från Fredriksberg, finns "Röda ladan" som rymmer gamla

jordbruksredskap mm. Ladan visas av guide klockan 12 och 14.

Detta är en del av det som bjuds, men Ni kan även pröva att, spela ett parti Boule eller titta på en mer än hundraårig kraftstation, som visas av ägaren. Gå några korta vandringsleder, mm. Under Gravendalsdagen kommer även Galleri Elde att hålla öppet, normalt är det öppet söndagar från 16 juni fram till 18 augusti. www.gravendalsbyalag.se

Program:

Kl 11, 12, 13, 14, 15 Hammarvisning

Kl 11-16 Prova-på smide, knivmakare och liten utställning om järn och skogsbruk.

Bakarstugan har öppet, liksom Bygdegården med servering kaffe och våfflor, chokladhjul och liten utställning och bildspel. Kolbullar på tunet och även varmkorv med bröd. Eventuellt ponnyridning för barn.

Kl 12, 13, 14 och 15 visas kraftstationen av ägaren.

Kl 12 och 14 guidad visning av "Röda ladan" Vandringsleder och övriga objekt tillgängliga. Galleri Elde har öppet.

Sommarprogrammet finns på anslags-tavlorna och på vår hemsida www.gravendalsbyalag.se

Arrangörer: Gravendals Byalag tillsammans med Bygdegårdsföreningen

Medarrangörer: ABF och Ekomuseum Bergslagen

Galleri Elde

Utställning och försäljning

Plats: Skolan Gravendal

Öppettider 2019 - 16 juni t.o.m. 18 augusti.

Söndagar mellan 13-16.

Även öppet 10 juli i Säfsenveckan.

Kerstin Elde hälsar Er välkomna!

Tel. 0591-400 45 eller 0591-400 14

Torsdag 11 juli

Håndagen kl 11.00-15.00

Hån Finnby's historia tar sin början omkring 1620, då Nils Nikarainen upptog det första torpet, som stannade vid en bastu, på en västslutning mot sjön Hån. Annars bestod finn-torpen av en rökstuga, kokstuga, bastu, ria (torkhus för säden) och en smedja. Nikarainen fick många efterföljare och snart hade en by skapats. Näringarna var svedjebruk, jakt och fiske samt boskapsskötsel. Svedjebruket förbjöds under 1600-talets mitt och den svarta piskan gick över finnmarkerna, när järnbruken behövde skogen och finnmarkens befolkning till kolningen. Svedjebruket fortsatte emellertid i lönnedom fram till 1800-talet.

Hån tog under en epok emot stora och små kreatur för sommarbete, från gårdar i Leksand och Ål. Det var ofta flickor, som buffrade djuren. De fick logi i olika gårdar längs vägen. I mitten av förra seklet uppförde Hälleforsbolaget bostäder för bolagets skogsarbetare. Slätterängarna och betesmarkerna nyttjades nu av skogsarbetarna, för foder och bete till deras hästar och kor, som de var skyldiga att hålla sig med.

De gamla skogsarbetarbostäderna utgör idag huvuddelen av bostadshuset i Hån Finnby. Lämningsarna efter Finnbyn, de medeltida åkertegarna, odlingsrösen, och den hävdvunna floran bildar Håns naturreservat.

Hån Skinnbod
www.hanfinnby.se

Program

HELA DAGEN: Café Hån har öppett.

I serveringen finns gifflar med lammkorv, bullar, kakor och hemlagad glass.

Träffa vänner, bekanta, nya och nygamla bekantskaper över en fika. Språka, dra en skröna och ha trevligt.

Försäljning av fårskinns.

Tipspromenad om växterna i Hån.

Gå Hån Naturstig En uppmärkt och skyltad led i reservatet, med informationstavlor om finnbyns historia och växterna på marken.

KL 13-15 För Alla Barn – Kul Med Djur Skaparverkstad

Skapa med ull och naturmaterial.

Inkallning av kor och kalvar. I år kommer ni att få se kor med sina kalvar. Lär dig deras namn, hjälp till att kalla in dem och se om kalvarna lyckas hänga med kossorna.

Fårvallning. Se hur hunden kan användas i arbete med får.

Hälsa på fåren. Vi går ut i en hage och hälsar på fåren med sina lamm och bjuder dem på deras favoritgodis.

Underhållning

Varmt välkomna!

Arrangör: Djur och natur i Hån Finnby
Medarrangör: ABF Dala Finnmark
www.hanfinnby.se

EXTRAÖPPET

torsdag i Säfsenveckan kl. 16-19

Visning av Hembygdsföreningens
arkiv. Guider från Säfsnäs
Hembygdsförening

finns under Folkets Hus
Öppet torsdagar kl 12-15
(Jul- och sommaruppehåll)

Välkomna!

Fredag 12 juli

Strömsdalsdagen

SD

Strömsdals Bruk anlades 1727 av Sebastian Grave, men fick namnet efter brukets finansiar Hans Olsson Ström. Här uppfördes hytta, stålverk, järnvägsverkstad, gjuteri och sågverk.

Brukets glansdagar varade fram till 1909, då hyttan blåstes ner.

Tre decennier senare hade sågen, järnvägsverkstaden med gjuteri avvecklats och persontrafiken vid järnvägen upphört.

En skola fanns kvar till början av 1960-talet. Befolkningen försörjde sig då huvudsakligen på skogsbruk.

Idag finns Dagkarlstugan från 1866 invid hyttruinen. Stugan användes som övernattning för dagkarlarna vid hyttan. Ovanför hyttruinen ligger smedjan från 1853.

Smedjan återinvigdes 1995 efter en totalrenovering. I smedjan kan man se smeder i arbete och det finns möjlighet till prova-på-smide för besökare. Båda byggnaderna är i Strömsdals Hembygdsvänners ägo och används vid lokala arrangemang.

I Dagkarlstugan finns ett museum till författaren Nils Parlings ära.

Under Strömsdalsdagen arrangeras årligen Patronloppet mellan Gravendal och Strömsdal, ett motionslopp på den gamla ridvägen 8 km eller korta banan 4 km.

www.hembygd.se/stromsdal

Program

Kl 11-17 Marknad. Servering med smörgåsar, hembakat kaffebröd, glass o korv. Underhållning och lotterier.

Fotoutställning Järnvägsbilder i Dagkarlstugan.

Smedjan öppen och smeder i arbete, prova-på-smide. Kolbullar vid smedjan.

Patronloppet, gå-lunka-löp 4 resp. 8 km i terräng. Knattelopp runt Hyttbacken.

Kl. 12 Allsång med Christer Bergsten

Kl. 13 Guidning vid Villbäck, en finnbosättning från 1600-talet. Samling vid Dagkarlstugan för gemensam avfärd.

Kl. 13.40 Anmälan till Patronloppet vid bygdegården i Gravendal. Startavgift 100 kr.

Kl. 14 Start Patronloppet i Gravendal.

Kl. 14.30 Målgång vid Hyttbacken, Strömsdal.

Kl. 15.30 Knattelopp runt Hyttbacken. Gratis för barn. Direktanmälan vid Dagkarlstugan.

Kl. 16.00 Prisutdelning

Arrangörer: Strömsdals Hembygdsvännern, IFK Grängesberg SK

Medarrangörer: ABF och Ekomuseum Bergslagen

www.hembygd.se/stromsdal

Vill du bli jägare?

Kontakta

Säfsnäs-Nås Jaktvårdskrets

Tel 070-344 76 06

M Persson

Golv & Bygg AB

Din lokala hantverkare!

Mats 070-555 38 84

Blötbergsboden

i Ludvika kommun HB

Material till vävning och stickning

**Öppet tisdag och onsdag 13-18
övrig tid enl. överenskommelse**

Åsa Andersson
Saxdalsvägen 20 • 771 65 Ludvika
070-372 70 45 • info@blotbergsboden.se
www.blotbergsboden.se

Fredriksbergs Rör

Jan Magnil

Allt inom VVS
Installerar
NIBE-värmepumpar
Tel. 0591-202 63
070-74 65 472

Rosahöjdens Gärd Kök & Bageri

Mitt i byn
(fd Mixerian)

Tel. 070-200 11 53

LOTECH Larm och telesystem

**Specialisten
på mobila larm.**

Tel 070-676 49 50

Handyman Ab

Din lokala service företag

Vi göra tjänster för privatpersoner och företag!
ROT och RUT avdrag ingår!

Inget jobb är för litet!

Exempel på vad vi utför:

Allt inom bygg:

Trä, Betong, Puts, Målning,
Snickeri, Murning, m.m.

El-installationer

VVS-installation

Trädgård service:

Trädfällning, Grasklippning,
Buskröjning, Häckklippning,
Jordfräsning, m.m.

Fastighetsservice: Vaktmästeri, Underhåll, Städning, m.m.

Vad behöver du hjälp med?

Ta kontakt med oss för kostnadsfri offert

Tel: 0591-22022, 076-785 06 06

Mail: info@handyman-ab.se

Vi har F-skattbevis och Ansvarighetsförsäkring

EXTRA ERBJUDANDEN i butiken hela veckan

COOP

**Välkommen till
färsvarubutiken nära dig!**

ÖPPETTIDER:

mån-fre 9-19, lördag 9-18, söndag 11-18
FREDRIKSBERG Tel. 0591-200 14

Lördag 13 juli

Fredriksbergsdagen

Fredriksberg som samhälle kom till samtidigt som Järnbruken började bygga smedjor vid Säfsjöns utlopp omkring år 1730. Samtidigt började även smedjor byggas någon kilometer längre ned efter Ljälven. Den bebyggelse som då kom till bildade till en början två byar, som fick namnen Fredriksberg och Annefors. De kom så småningom att växa ihop och namnet Annefors försvann.

Någon tätare bebyggelse kom inte heller till under brukstiden utan bara några smedstorp och bostäder för smidespersonal. De flesta bodde i torp runt om bruket.

Först runt år 1900, när järnepoken var över och ersatt av massaindustrin, växte bebyggelsen i allt snabbare takt. Arbetarbostäder byggdes åt de som kom från grannbyarna och så småningom kom egna hemsbyggnationen igång. På 1950-talet byggdes Granliden och Parkliden.

Brukshandeln hade funnits länge, Konsum etablerades på 1920-talet och en mängd mindre affärer kom till efter hand. Numera finns "Konsum" kvar av de fem livsmedelsaffärerna samt en ny handelsbod i stugbyn.

1972 upphörde massaindustrin. Säfsen Resort och Landstingets tvätteri, tillsammans med Ludvika kommun, är idag de största arbetsgivarna i bygden.

www.safsens.se

Program

Kl 11 Tyfors krutfabrik

Guidad rundvandring. Entré 20 kr.

Kl 12-16 Fredriksbergs IP

Aktiviteter, tävlingar och fika.

Kl. 12-14 Fisketävling för barnen. Kom och fiska i Mellansjön. Regnbåge finns i sjön! Samling vid hembygdsgårdens entré.

Kl 13-16 Säfsnäs Hembygdsgård. Rökt sik, varmkorv, kaffe, lotteri. Underhållning av Görans. Hoppborg. Fotoställning på logen. Utställning och försäljning av vävda hantverk. Kom och prova på skytte.

Kl 15 Uppvisning i Linedance

Kl 16.30 Lions Plankrace.

Arrangörer: Säfsnäs Hembygdsgård, Lions Club, Säfsnäs-Näs Jaktvårdsrets/Svenska Jägareförbundet Dalarna, Säfsnäs Fiskevårdsförening, Säfsnäs Västuguförening, Säfsnäs Idrottsförening, Fredriksbergs Motorklubb
Medarrangör: ABF Dala Finnmark

Nya Timjan

**Fest/Möteslokal,
semesterlägenhet uthyres.**

Matarrangemang kan ordnas.

*Mail: nyatimjan@hotmail.com
eller 070-292 03 57*

facebook.com/ludvikavagen2

Sommar 2019

(v. 24-33)

Fre: 12.00-14.00, 14.00-16.00

Lör: 12.00-14.00

Sön: 14.00-16.00, 16.00-18.00

*För att vara säker på en plats, boka på
www.snowcamp.se. Mycket välkommen!*

Säfsnäs Fiskevårdsförening

För mer information:

www.safsensfiske.eu

Renates Fotvård

Medicinsk Fotterapeut

Parkvägen 14 • 770 10 Fredriksberg

0591-206 17

073-277 08 22

Välkomna!

ÖPPET ÅRET RUNT!

Hyttvägen 26, Sunnansjö

Tel. 073-077 55 71

mariasalong1@live.se • mariassalong.se

**KLÄDER • INREDNING
PRESENTER • FRISÖR • CAFÉ**

Månd-fred 10-18

lörd 10-14

Ostkôja

Ludvikavägen 19, Fredriksberg

Den lilla butiken med de
goda ostarna

www.ostkoja.se

facebook.com/ostkoja

MAKKEN

Fredriksberg • 0591-201 20

Biltillbehör, tobak, godis,

Tvätt hall

Ombud för DHL och Systembolaget

Välkomna!

Månd-fred 14-18

Johanssons Service

mitt i byn

önskar alla nya och gamla kunder

Gå Sömmar!

Tomas 070-367 72 35

Uthyrning av lägenheter!

villasafsens.se

